

Blefaritis (ooglidrandontsteking) en Meibomklierdysfunctie

Wat is blefaritis?

Blefaritis is een ontsteking en vaak infectie van de ooglidrand. Hierin bevinden zich talgkliertjes (de kliertjes van Meibom), en de haarzakjes met de wimperharen.

Blefaritis gaat vaak gepaard met jeuk, irritatie en soms een rood oog en schilfers aan de wimperharen (vooral in de ochtend). Blefaritis komt op alle leeftijden voor, bij heel jonge kinderen en bij heel oude mensen.

Wat is Meibomklierdysfunctie?

De ontsteking en infectie bij blefaritis treedt vaak op als er al langer een verandering van de kliertjes van Meibom bestaat. De Meibomkliertjes kunnen verstopt zijn, maar ook te veel talg afgeven. Beide situaties worden Meibomklierdysfunctie genoemd.

De talg die geproduceerd wordt door de Meibomklieren is normaal nodig om het verdampen van de tranen op het oogoppervlak (de traanfilm) tegen te gaan.

Verstopte Meibomklieren vormen waarschijnlijk de belangrijkste en meest voorkomende oorzaak van klachten van droge ogen (Zie ook de NOG folder Droge ogen).

Oorzaak van Blefaritis

Als er door de Meibomkliertjes te veel talg (vetten) wordt geproduceerd blijft dit aan de oogharen kleven. Het wordt vervolgens zuur, waardoor de ooglidranden en het oogoppervlak geïrriteerd raken.

Huidbacteriën, die normaal gesproken onschuldig zijn, kunnen bij deze irritatie harder gaan groeien en nu toch een infectie gaan veroorzaken.

In een aantal gevallen komt blefaritis voor samen met andere huidaandoeningen. Een voorbeeld is eczema seborrhoicum (een huidaandoening waarbij meer plekken op de hoofdhuid vettig en/of droog en schilferig zijn. Een ander voorbeeld is Acné Rosacea, waarbij regelmatig pukkeltjes en puistjes, vooral op de wangen, opspelen.

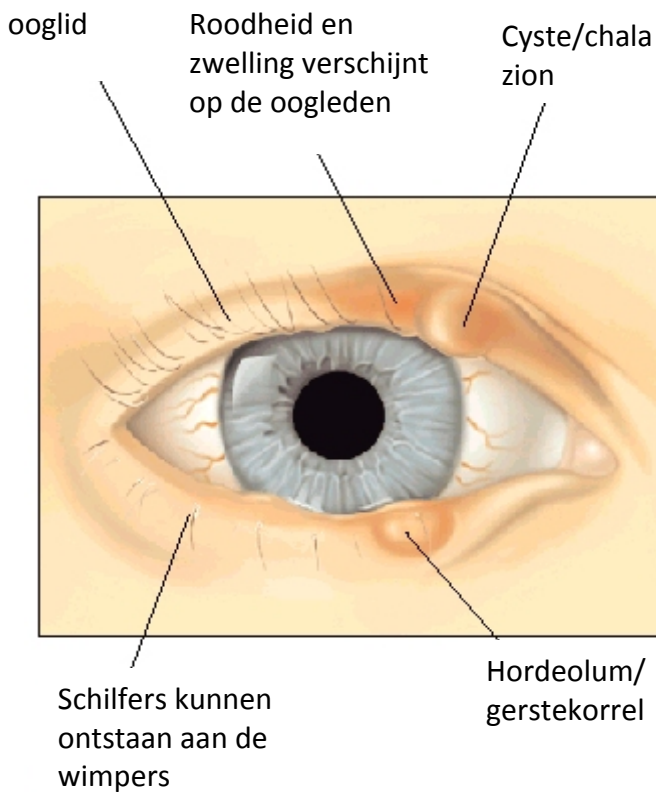
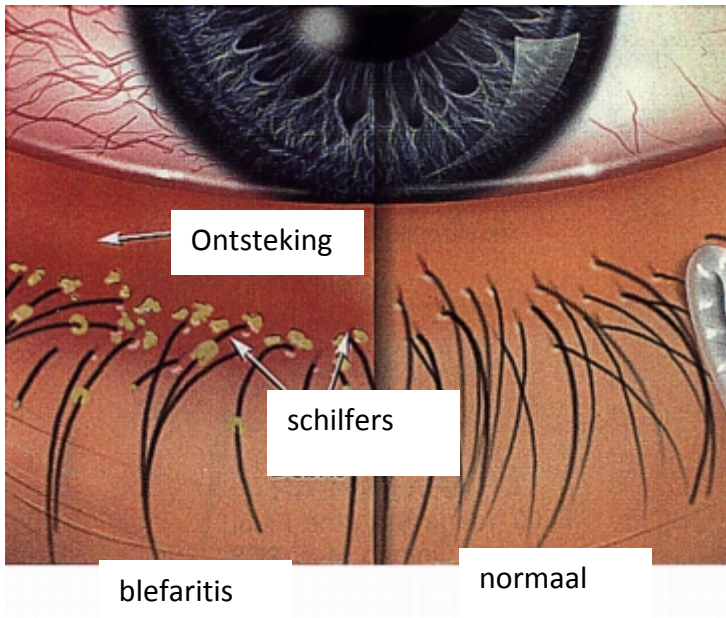
Oorzaak van Meibomklierdysfunctie

Meibomklierdysfunctie komt heel veel voor. Het kan op zichzelf voorkomen maar kan ook heel verschillende oorzaken hebben, zoals medicijn- en contactlensgebruik, allergie, hormonale veranderingen zoals zwangerschap en overgang (menopauze), algemene ziektes zoals diabetes mellitus (suikerziekte) en schildklierandoeningen. (Zie ook de NOG folder Droge Ogen)

Verschujselen

De verschujselen van zowel blefaritis en Meibomklierdysfunctie kunnen bestaan uit een stekend, branderig gevoel en pijnlijke, rode oogleden, en soms rode ogen.

Ook kunnen jeuk en tranende ogen optreden. Er kunnen complicaties ontstaan, waarbij het oog zelf geïnfecteerd raakt en waarbij soms zweervorming van het hoornvlies (randinfiltraat) optreedt. Een verstopte talgklier of haarzakje kan soms nog extra ontsteken en opzwellen. Dit wordt chalazion respectievelijk hordeolum genoemd (zie de NOG folder Chalazion/Hordeolum).

Behandeling

Zowel voor blefaritis als Meibomklierdysfunctie wordt onderstaand stappenplan geadviseerd. Wanneer er veel klachten zijn is het advies om 2 maal per dag alle stappen achter elkaar toe te passen. Als daarna de klachten verminderen, vaak na enkele weken, kan men naar 1 x per dag of zelfs naar een paar keer per week behandelen gaan.

Helaas verergeren de klachten vaak weer na verloop van tijd en dan moet de behandeling weer vaker (bijv. weer 2 x per dag) toegepast gaan worden. Helemaal stoppen van de behandeling is meestal niet verstandig, omdat de kans dan groot is dat de klachten weer snel en/of heftig terugkeren.

De stappen zijn:

- 1- De oogharen en klieren van Meibom opwarmen. Hiervoor kunnen warme kompressen worden gebruikt. De kompressen dienen zó warm te zijn dat de huid het net aankan, maar niet verbrandt. Er kunnen ook andere opwarmhulpmiddelen, zoals warmgemaakte pittenzakjes, warme theezakjes of speciale opwarmbrillen gebruikt worden.
- 2- Het masseren van de ooglidranden, waardoor de talg naar buiten gemasseerd wordt,
- 3- De wimpers en de ooglidrandjes poetsen met een nat gemaakte wattenstaaf/-tip (eventueel met een oplossing van een klein beetje babyshampoo in lauw water). Ook kunnen speciaal hiervoor verkrijgbare ooglidschoonmaakdoekjes/gel gebruikt worden. Zie foto.

4- In geval van infectie en/of ontsteking wordt na het poetsen vaak zalf met antibiotica (al dan samen niet met ontstekingsremmende medicijnen) op de ooglidrandjes toegepast. Als er bij blefaritis of Meibomklierdysfunctie ook klachten van droge ogen (zoals branderigheid, prikken, af en toe wazig zien optreden, dan kunnen kunsttranen worden voorgeschreven (zie NOG folder Droge Ogen).

Soms kan het helpen om ook de voeding aan te passen door bijv Omega 3 vetzuursupplementen te gebruiken.

Soms schrijft de oogarts u extra antibioticadruppel- of -zalf kuurtjes voor. In een enkel geval worden er zelfs antibioticatabletten voor 2-3 maanden voorgeschreven. Dit wordt bijvoorbeeld bij de eerder genoemde Rosacea wel toegepast.

Deze folder is tot stand gekomen onder redactie van de **commissie Patiëntenvoorlichting van het Nederlands Oogheekundig Gezelschap (NOG) 2013** www.oogheekunde.org